

Տարեկան գինը 10 լուբլ, կէս տարվանը 6 լուբլ։
Առանձին համարները 5 կօպէկով։

Тифлісъ. Редакція «Мшакъ»

ԱՐԴՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ասի հայ-կաթոլիկների թիւը պաշտօն
արակոթենից համաձ:

ՆԱՄԱԿ ԲԱԳՈՒԻՑ

Ապրիլի 6-ին

Յիշէ անսուրանսալի է, որ մի ազգի լուսաւորուան նշանաբանը պիտի լինի արհեստը և ուղը, ապա աշխատելու է որ այդ երկու ոյժերը վաֆած, միասին ընթանան: Մեր ազգը կանգծէ է լուսաւորութեան սկզբնակետից մի երկու լլ առաջ. և մեզանից ամեն մէկը գիտէ որ քնակիտին համնելը, եթէ մենք նպաստակ ենք արել մեզ համար, պէտք է աշխատենք յիշեալ անարանի համեմատ, իրականացնել արհեստի ուսման տարածելու գործը: Ուսում՝ ուսումնան, արհեստ՝ արհեստանոց, մի և նոյն սրբազնանակութիւնը պիտի ունենան հայի աշքում: Եթէ ընդունում ենք թէ երեխային նախ հաց, ապա ուսում է այէտք, ուրիմն նախ ծագում է ցի իմպիրը, որի լուծելը կախված է արհեստից, ապա մուաւրական զարգացման խնդիրը, որի ծովում կախված է ուսումից: Այսել վարժապետ, երկումն էլ սրբազն պարտաւութիւններ են, որոնց կատար ածելու համար առաջանաւատութիւնը խղձի առաջ է պահանջւմ, երկուսից ևս հաւասարապէս: Մէկը սորբում է բարյականութիւն, և մտքի զարգաւմ, միւսը աշխատանքի, քրտինքով ապրելու ապազնական պարտաւորութիւնը. իսկ երկուսը միան պատրաստում են խելօք քաղաքացի, հետեւ լուսաւորված մարդ: Մեզանում մի քանի պէտք է իր ժառանթեան տեսրակը ծալէ, որ կողմ դնէ, եթէ նախանձախնդիր է հւրօպական լուսաւորութեան խրայնելուն:

Եթէ ուսանողին հարկաւոր է կուշտ փոք, որ դասերի հոգսը միայն ունենայ ու լաւ սովորէ դասեղը, պակաս կուշտութիւն էլ հարկաւոր չէ և արհեստանոցում սովորող աշակերտին, որ նա էլ իր փորի ցաւումը չը լինի, այլ սովորելու հոգսը միայն ունենայ: Եթէ մասնաւոր նուիրատութեանց ստորագրութեան թերթ կարելի է բանալ մի որ և է ուսումնարանի չքաւոր ուսանողների, հագուստաների, կամ ճրի զրկեր հայթայինելու համար,—ապա որքան առաւել հարկաւոր է և զանազն գործարաններում ծղված, ծոթուաված, առանց ոռծիկի գործող աշակերտներին օգնել, որոնց կարիքը ստիպումէ օր առաջ, ապրելու համար դիմել այստեղերը, և որոնք գիշերում են այս ու այն հացթուվսի վառարաններին վրա, չունենալով ոչ մի բարեկամ, բառի բուն նշանակութեամբ: Ո՞գ պիտի լինի այսպիսիններին օգնողը, եթէ ոչ հայ հասարակութիւնը. եթէ նրա ուսանող եղբօրը հաց տալը մի սրբազն գործ է, միթէ նըրանց, արհեստաւորներին, հաց տալը մեղք է, վանու: Պէտք է օդնել երկուսին էլ հաւասարապէս, պէտք է ապգութեան համար պատրաստ փող երկու թշուառ արարածներին էլ օդնել, եթէ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅ-ԿԱԹՈԼԻԿՆԵՐԻ ԹԻՒԾ
ԱՌՋՈՒՄ ԽԱՆՈՒՄ ՏԵՇԱՅԻ ԽԱՆՈՒՄ ԽԱՆՈՒՄ

Արովական, հայ-կաթոլիկները առանձին հկեղե-

ԱՐԵՎ

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերից):

ապագայում կարելի է սպասել նրանցից պիտանի անդամներ ազգի համար: Մասնաւորելով խօսքս դառնում եմ դէպի Բագուի հայերը, յայտնելով որ, Բագուի մէջ այդպիսիների թիւը աւելանում է, և կաելանայ, քանի որ այստեղի գործերը զլրովում են անազողութեան մէջ. ինդիւզի նըրանց ուշագրութիւնը երկուողիս վրա, և յոյս եմ տածում որ նրանք չը պիտի մերժեն Զատկի տօնին, մի քանի բազուաբնալ հայերի համար նշանակութիւն չունեցող, չնչին բուրլմաներ նույինել, յօդուա երկաթագործարաններում գործող մի քանի չը բարու, և ամեն տեսակ օգնութեան կարօտ աշակերտների: Բարեգործութեան հաստոցումը, ընդունողի բարօրութեան մէջ է փայլում: Կարօտեալ չը պիտի ժամի դրւում ձեռքբերը պարզէ, որ մենք մեր հոգու փրկութեան համար ձգենք մի քանի կոպէկների: Մանենք Բագու ամեն խուլ բնակարանները և հարիւրաւոր չքատրների կը հանդիպենք, գնանք Աև քաղաքի ամեն անկիւնները, — և մենք հարիւրներով կը գտնենք թուլացած, քաղցած ծարաւաներին... Ահա ինչպիսիները կան օգնութեան կարօտ. մեր գտած մի աղքատին օգնելը, իրանց ոտով եկած հարիւր աղքատներին օգնելուց բարձր է, և նշանաւոր: Այս տողերը երբ գործարանում գոել պատրաստել էի, լսվեցաւ որ մի հայ աշակերտի կուռը կուրպել է շրջակաշու (րեմեն) տակ. այդ յաճախ է պատահում երկաթագործարանում, վերջնը այսպիսի դէպու կազմում է այրուքնից յետոյ երկրորդարին: Գինը 40 կոպէկ է: Տակված է Թիֆլուսում Յ. Մարտիրոսեանի տաղարանում, ներկայ

1883 թիւն: Գիլքը պատկերավարող է: Պ. Տէր-Ղենդեան արդէն յայտնի է մեր մանկավարժական զրականութեան մէջ իր օգտաւէտ ձեռնարկներով մայրենի լեզուի ուսումնասիրութեան վրա:

ԽԱՐԿՈՎԻ համալսարանի պրօֆէսօր, բժշկավիտ Շլթեանց խնդրում է մեզ յայտնել որ նա մտադիր է ապրիլի 25-ին տեղափոխվել Խարկօվից դէպի Պիտատիգօրսկ և մնալ այդտեղ մինչև օգոստոս ամսի կէսը: Նրա բնակարանի հասցէն այս է. Պատիգօրսկ, Վերխնի Բուլվար, Ճոմե Կանևսկաց. Յարդելի բժշկավետը արդէն յայտնի է թիֆլուսեցիներին, քանի որ անցեալ տարի մնալով մի քանի ամիս Թիֆլսաւում, նաև կարձամանակում ունեցաւ մեծ պրակտիկա մեր քարտում:

ԲԱԳՈՒԻՑ ստացանք 105 բուրլ հատեեալ նամակով. «Ներփակեալ ուղարկելով ձեզ 105 բուրլ, խոսաբնաբար խնդրում ենք հասցնել այդ գումարը վ. ամի կենարօնական վարժարանի աղորինութեանը, որ նույրած է Պարսկաստանի Շահրութ քաղաքի մէջ ընակվող առևտրական գործակատարների մի փոքրիկ խումբ: Կը խնդրենք նաև պատուական լրագրումդ հրատարակել նույրատու անձանց աղջանունները, որոնք են. Ս. Ղարիբեանց 35 դրան, Մ. Ալմանեան 35 դ., Ե. Յարութիւնեան 35 դ., Յ. Բարխուդարեան 20 դ., անյայտ 15 դ., Եղբարք թումանհանց 35 դ., Արրահամ Մէլիք-Արքահամեան 15 դ., Մկրտիչ Սահարեան 20 դ., Քիրիստոֆօր Համբազարեան 20 դ., Խաչատուր Խաչումեան 10 դ., Ա. Յովանէ-փեանց 15 դ., Եղբարք Տէր-Պետրոսեանց 19 դ., Ասրի Յակոբեան 20 դ. և փօստի ծախս: Գումարն է 294 դրան, որ Բագուի կուրսով հաշւելով կանի 105 ր., ուսուց թղթադրամ: Թող ուրիշները օրինակ առնեն պանդախութեան մէջ զտնված այդ երիտասարդների արած բարի գործից»:

ՇՈՒՇՈՒՑ մեզ զրում են որ այստեղի հայոց հոգեսոր դպրոցը վատ զրութեան մէջ է: Տեսուչ

Կառավի. աւագ քահ. տէր Թօմաս Զիլինկարեան: Օգնականի պաշտօն է կատարում, Ախալցխայի մէջ ժամանակաւոր ապրու և առանց պաշտօնի Սիմոն քահ. Շահինեան: (Այժմ վախճանած): Ախալցխայի մէջ 4 եկեղեցի, 3376 հայ-կաթոլիկ ժողովարդ:

Վիճակի շրջակայ գիւղեր:

1. Աբասիսենց: Եկեղեցի յանուն ս. Խաչի, քարեայ շինութիւն, կառուց. 1870 թ. արդեամբ Գրիգոր քահանայ Սահարեանի, որը այդ գիւղի մենակ քահանան է, ունի 115 ծխական:

2. Ծխարզդիլա: Եկեղեցի յանուն ս. Փրկչի, քարեայ շինութիւն, կառուց. 1849 թ. ունի 175 ծխականներ:

Կառավի. աւագ քահ. տէր Մկրտիչ Սիմոնեան: Օգնական քահ. տէր Գողոս Ակոբեան:

3. Սուֆլիս: Եկեղեցի յանուն ս. Աստուածամօր, քարեայ շինութիւն, կառուց. 1843 թ. ունի 298 ծխականներ:

Կառավի. աւագ քահ. տէր Մկրտիչ Արքահամեան:

4. Վալէ: Եկեղեցի յանուն ս. Աստուածամօր, քարեայ շինութիւն, կառուց. 1862 թ. ունի 464 ծխականներ:

Կառավի. աւագ քահ. տէր Ստեփաննոս Զաքարիան:

5. Յունիբան: Եկեղեցի յանուն ս. Աստուածամօր, քարեայ շինութիւն, կառուց. 1869 թ. ունի 175 ծխականներ: (Քահանայի անուն չէ գրված):

6. Մօլորէփ: Եկեղեցի յանուն ս. Փրկչի, քարեայ շինութիւն, կառուց. 1869 թ. ունի 243 ծխականներ: (Քահանայի անուն չէ գրված):

7. Ուղիա: Եկեղեցի յանուն ս. Աստուածամօր, քարեայ շինութիւն, կառ. 1860 թ. ունի 868 ծխականներ:

